

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๐๔/๒๕๖๑

ระหว่าง	นายจำรัส นราทอง	โจทก์
	นายอ่องน พัดเกร็ด	จำเลย

แพ่ง สาธารณสมบัติของแผ่นดิน (มาตรา ๑๓๐๔(๒))

วิธีพิจารณาความแพ่ง พิจารณาคดีใหม่ (มาตรา ๒๐๖ วรรคสาม)

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๐๖ วรรคสาม บัญญัติว่า “ในระหว่างการพิจารณาคดีฝ่ายเดียว ถ้าคู่ความฝ่ายที่ขาดนัดพิจารณามาศาลภายหลังที่เริ่มต้นสืบพยานไปบ้างแล้วและแจ้งต่อศาลในโอกาสแรกว่าตนประสงค์จะดำเนินคดี เมื่อศาลเห็นว่า การขาดนัดพิจารณานั้นมิได้เป็นไปโดยจงใจหรือมีเหตุอันสมควร และศาลไม่เคยมีคำสั่งให้พิจารณาใหม่ตามคำขอของคู่ความฝ่ายนั้นมาก่อน ตามมาตรา ๑๙๙ ตรี ซึ่งให้นำมาใช้บังคับกับการขาดนัดพิจารณาตามมาตรา ๒๐๗ ด้วย ให้ศาลมีคำสั่งให้พิจารณาคดีนั้นใหม่ ในกรณีเช่นนี้ หากคู่ความนั้นขาดนัดพิจารณาอีก จะขอให้พิจารณาคดีใหม่ตามมาตรานี้ไม่ได้” เมื่อศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งพิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดีให้คู่ความฟังแล้ว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งในวันอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗ (วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖) ว่า ให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาศาลชั้นต้นเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕ แล้วมีคำสั่งใหม่ว่า จำเลยขาดนัดพิจารณาให้นัดฟังคำพิพากษาใหม่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๖ เวลา ๙ นาฬิกา ก่อนถึงวันนัดฟังคำพิพากษา ๕ วัน จำเลยยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่อ้างว่าไม่จงใจขาดนัดพิจารณา ดังนี้ การพิจารณาคดียังไม่เสร็จสิ้นอยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีฝ่ายเดียว ศาลชั้นต้นขอที่จะดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๐๖ วรรคสาม ให้ได้ความว่า การขาดนัดพิจารณาของจำเลยเป็นไปโดยจงใจหรือมีเหตุสมควรหรือไม่ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ของจำเลยไว้และทำการไต่สวนนั้นเป็นการชอบแล้ว อุทธรณ์ข้อนี้ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

ศาลพ่อแม่สะแกทอยตั้งอยู่ที่ดินพิพาทก่อนนาง ฉ. เป็นเจ้าของซึ่งตลอดระยะเวลาที่นาง ฉ. ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทจนกระทั่งถึงแก่ความตาย ไม่ปรากฏว่านาง ฉ. ขัดขวางหรือรบกวนประชาชนในตำบลหอมเกร็ดและทั่วไปไม่ให้เกิดอุปสรรคหรือขอร้องจากพ่อแม่สะแกทอยในที่ดินพิพาทแต่อย่างใด และยังยอมให้จำเลยเป็นผู้ปกครองดูแลศาลพ่อแม่สะแกทอยในที่ดินพิพาทอีก พฤติการณ์แห่งคดีฟังได้ว่านาง ฉ. อุทิศที่ดินพิพาทให้ประชาชนทั่วไปได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันในการประกอบพิธีขอพรและแก้บนต่อพ่อแม่สะแกทอยโดยปริยายแล้ว ที่ดินพิพาทจึงตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๒) โจทก์จดทะเบียนซื้อขายที่ดินพิพาทหลังจากที่นาง ฉ. อุทิศที่ดินให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว

โจทก์และนางฉลอมไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทจึงไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่และเรียกค่าเสียหายจากจำเลย
ในฐานะผู้ปกครองศาลพ่อแม่สะแกทอย

..... พงษ์พนิต หุบชบา..... ย่อ/พิมพ์
..... วันเพ็ญ สิริธิดา..... ตรวจ